

แนะนำ

ศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับภาคใต้

นที ศรีตานี

ถ้าผู้อ่านเข้าไปในบริเวณมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เลี้ยวซ้ายไปทางหอสมุดเคนเนดี แล้วตรงไปที่อาคารสุดท้าย นั่นแหละครับอาคารศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับภาคใต้ เพิ่งสร้างส่วนที่เป็นพิพิธภัณฑ์ และห้องศิลปะการแสดง หรือห้องประชุมเสร็จมาหมาด ๆ นี้เอง เมื่อรวมกับส่วนที่สร้างไว้ก่อนคือ ที่ทำงานของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปัจจุบัน ก็ดูเป็นอาคารเด่นตระหง่านด้วยสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกและมีแบบตะวันออกผสมผสานอยู่บ้าง บริเวณด้านหลังโน้นมีทะเลสีมรกตเวียงว่างงามตา

86 วุฒิเมธ

เราขึ้นบันไดตรงใกล้ ๆ ป้ายชื่อของศูนย์ฯ ผ่านห้องทำงานของเจ้าหน้าที่แวะชมห้องศิลปะการแสดง ซึ่งเหมาะสำหรับแสดงละคร หรือนาฏศิลป์ ตลอดจนกิจกรรมบนเวที ด้านล่างเวทีก็มีที่นั่ง สบายมาก เพราะมีเครื่องปรับอากาศเย็นฉ่ำทีเดียว เจ้าหน้าที่ของศูนย์บอกว่า เมื่อเร็ว ๆ นี้ ใช้เป็นที่สัมมนาสองครั้งแล้ว แม้แต่ตรงลานหน้าห้องแสดงเป็นลานซิเมนต์กว้างเหมาะสำหรับเลี้ยงสังสรรค์ได้ดี

เราเดินผ่านลานซิเมนต์กว้างซึ่งใช้เป็นที่แสดงนิทรรศการกลางแจ้งเหมาะสำหรับวางวัตถุโบราณที่ทนทานต่อดินฟ้าอากาศ รอบ ๆ สี่ด้านเป็นทางเดิน มีเสาเรียงรายเป็นจังหวะเชื่อมด้วยความโค้งงามของรูปแบบสถาปัตยกรรมที่อ่อนช้อย เมื่อเลี้ยวซ้ายเข้าไปในห้องแสดงพิพิธภัณฑ์แล้ว ต้องชมว่าออกแบบได้ดีเยี่ยม ดูกว้างขวางเหมาะสำหรับวางศิลปวัตถุและโบราณวัตถุจำนวนมาก โต๊ะและตู้โชว์จัดวางไว้เป็นระเบียบ

ศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับภาคใต้ ฟังแล้วเป็นงานที่กว้างขวางทีเดียว แต่วิธีการก็ยังไม่เกินงานรวบรวม ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และเผยแพร่เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ อันเกี่ยวกับภาคใต้ทั้งอดีต ปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาแห่งนี้ตั้งอยู่ในบริเวณภาคใต้ตอนล่าง อันมีชาวไทยมุสลิมเป็นประชาชนส่วนใหญ่ และบริเวณนี้เป็นเมืองเก่ามีประวัติศาสตร์ยาวนาน ย่อมมีเรื่องราวให้ศึกษา ค้นคว้าอย่างกว้างขวางและลุ่มลึก และขณะเดียวกันท้องถิ่นนี้กำลังเปลี่ยนแปลงไปกับความเจริญก้าวหน้าของสภาพสังคมปัจจุบัน สิ่งเปลี่ยนแปลงหรือแนว โนม์อันจะเป็น

ไปได้ในอนาคต ก็สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษา ค้นคว้า วิจัยเช่นกัน ฉะนั้นผู้เขียนเห็นด้วยทีเดียวที่ศูนย์แห่งนี้ควรเจาะลึกที่จะศึกษาเกี่ยวกับท้องถิ่นให้เป็นเอกลักษณ์ของตนขึ้นมาให้ได้ ต่อเมื่อมีคำถามว่าถ้าจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาคใต้ในสาขาใด ๆ แล้วละก็ ศูนย์แห่งนี้ ย่อมเป็นที่รู้จักและใคร ๆ ก็ต้องการใช้บริการ ถ้าเป็นไปตามอุดมคติเช่นนี้แล้ว ใจรัย่อมวิเศษทีเดียว

ความจริงศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับภาคใต้เริ่มต้นด้วยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นฝ่ายโหมโรงมาตั้งแต่ปี 2522 อาคารที่ก่อสร้างเสร็จส่วนแรกคือ ที่ทำงานของคณะดังกล่าว และปลายปี 2522 นี้เอง ศูนย์ฯ ได้สังกัดสำนักงานอธิการบดีเพื่อความคล่องตัวในการดำเนินการยิ่งขึ้น

งานของศูนย์ฯ ที่แบ่งหน่วยงานกันรับผิดชอบนั้นก็มิใช่ ฝ่ายพิพิธภัณฑ์ ฝ่ายเอกสารภาคใต้ ฝ่ายวิจัยและฝ่ายเผยแพร่ ก็คล้ายคลึงกับหน่วยงานของศูนย์วัฒนธรรมต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ บอกว่าขณะนี้อยู่ในระยะเริ่มต้น เราจะพยายามทำงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนนี้มีอาคารใหม่แล้ว สิ่งที่ตามมาคือ การสร้างผลงานให้สวยงามน่าชมไม่ยิ่งหย่อนกว่ารูปแบบของอาคาร

ผู้เขียนหวังว่า ถ้าบุคลากรของศูนย์ฯ มีเวลาทำงานเพียงพอไม่ผูกพันกับงานสอน หรืองานด้านอื่นมากเกินไป ก็ย่อมทุ่มเทให้กับงานเช่นนี้ได้ อย่างเต็มที่ และคาดว่าในอนาคตศูนย์ฯ ย่อมมีบุคลากรสังกัดหน่วยงานนี้โดยตรงก็ย่อมทำงานคล่องตัวยิ่งขึ้นและขอให้ศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับภาคใต้จงก้าวหน้าต่อไปตามลำดับ